

En oversikt over høringsmerknader til prosessplanen og hvordan de er ivaretatt i forslag til byutviklingsstrategi.

Prosessplan for byutviklingsstrategi - strategi for areal- og transportutvikling i Trondheim fram mot 2050

Prosessplanen for byutviklingsstrategi ble fastsatt av formannskapet 24. april 2018. Tabellen under gir en oversikt over merknadene, rådmannens vurdering av dem da prosessplanen ble lagt fram for fastsetting og hvordan rådmannen har ivaretatt merknadene i forslag til byutviklingsstrategi. Merknadene er listet opp i den rekkefølge de har ankommet postmottak.

Byutviklingsstrategien er et overordnet politisk dokument som skal peke ut retningen for videre byutvikling. Prinsipp og strategier som beskrives for de ulike tema skal følges opp gjennom juridiske planer - først og fremst ved rullering av KPA, men også ved påfølgende delplaner, områdereguleringer, detaljreguleringer og andre planverktøy som kan bidra inn mot kommunens ambisjoner om en attraktiv og klimavennlig byutvikling. Handlings- og økonomiplanen er her sentral.

Merknadsstiller Esa-nr	Merknad oppsummert	Rådmannens vurdering da prosessplanen ble lagt fram for fastsetting 24.04.18	Rådmannens arbeid med tema etter fastsetting av prosessplanen / merknaden i strategiforslaget
Trondheim bilkollektiv v/Leif Tore Anderssen 16/21000-15	Bidlingsordninger er i sterk vekst i Europa og i Norge er det også vekst. Kommunen oppfordres derfor å legge til rette for bildeling i sentrumsnære områder ved at utbyggere får krav om å sette av plasser for bildeling i nye prosjekter. Eksempel på krav er 3 parkeringsplasser for hvert nye utbyggingsprosjekt, hvor 2 bør være elbilstplasser. Videre bør antall	I tilknytning til byutviklingsstrategien skal ny parkeringspolitikk drøftes, og tema som merknadsstiller tar opp er derfor et aktuelt tema der. <u>Konklusjon</u> I høringsutkastet er "status og utfordringer knyttet til parkering og parkeringspolitikk" allerede omtalt i	Kommunen signerte, sammen med kommunene Stjørdal, Malvik og Melhus en ny byvekstavtale i mars 2019. Avtalen forplikter kommunene til en mer samordnet politikk for parkering. Det forventes at staten signerer avtalen før sommeren. Som ledd i avtalen vil det bli satt i gang et eget arbeid. Parkeringspolitikken

	p-plasser begrenses til 0,5-1 plass pr leilighet og det bør stilles krav om at det settes av parkeringsplasser for bildeling.	kap 4.2 Ny kunnskap. Temaet anbefales opprettholdt i prosessplanen - og danne grunnlag for ny parkeringspolitikk.	skal bygge opp under nullvekstmålet. I forbindelse med byutviklingsstrategien er parkeringsbestemmelsene i kommuneplanens arealdel evaluert, og det er utarbeidet forslag til nye prinsipper for parkering. Disse framgår i strategidokumentets kap. 3.3.4. I høringsperioden er det ønskelig med tilbakemelding på disse.
Mattilsynet 16/21000-17	Har ingen merknader til prosessplanen.		
Klæbu kommune 16/21000-18 (spør om utsatt frist) 16/21000-35 (høringsmerknad)	<p>Klæbu formannskap har følgende kommentarer til prosessplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klæbu bør være med på strategikartet og i vurderingene som gjøres i arbeidet med byutviklingsstrategien • Byutviklingsstrategien drøftes i fellesnemnda med sikte på en best mulig samordning av kommunens holdninger • Innbyggere, næringsliv, lag og foreninger i Klæbu bør også inviteres inn i prosessen med fokus på dialog <p>Kommentar ble vedtatt i formannskapets møte 25.01.18.</p>	<p>Byutviklingsstrategien vil ha et hovedfokus på byen, og hvordan den bør utvikles fram mot 2050. Det er likevel slik at byen må sees og vurderes sammen med områdene utenfor - også områdene i Klæbu. Foruten byutviklingsstrategien arbeides det med en tematisk kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt - her vil sentra i Klæbu inngå.</p> <p>Da formannskapet 06.03.18 ble orientert om status i arbeidet Kommunal planstrategi i 2017, jf sak 34/18 vedtok formannskapet å ta Klæbu kommunes planstrategi til</p>	<p>Klæbu vil bli et nytt lokalt sentrum i Trondheim, og inngår i kommunens arbeid med kommunedelplan for lokale sentrum. Se framtidstrondheim.no for mer informasjon. De lokale sentrumene er viktige steder for folk å bør derfor utvikles videre med god kvalitet og menneskeligs skala som grunnlag for dimensjonering av bygg og gater. Byutviklingsstrategien foreslår hva som bør legges til grunn for videre utvikling, men dette vil bli ytterligere konkretisert i kommunedelplanen og i egne planer for det enkelte lokale sentrum.</p>

		<p>orientering. Videre ble det vedtatt at saken om status for arbeidet med planstrategien skulle legges fram for fellesnemnda, og at rådmennene løpende legger fram planer som har stor betydning for den nye kommunen for fellesnemnda til uttalelse.</p> <p>Rådmannen har brukt sosiale media til å invitere innbyggere til medvirkning. Kommunens nettsider, www.trondheim2030.no og kommunens facebooksider er benyttet. Klæbu kommune er oppfordret til å gjøre det samme med invitasjonen som er utarbeidet. Rådmannen er i dialog med Næringsforeningen i Trondheimsregionen, og legger til grunn at næringslivet i Klæbu ivaretas med dette. Videre skal det være et eget verksted for lag og foreninger hvor også lag og foreninger i Klæbu blir invitert.</p>	<p>Når det gjelder inkludering av innbyggere, næringsliv, lag og foreninger i Klæbu er følgende utført:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientering gitt i formannskapet • Klæbu kommune sendte prosessplanen på høring til høringsparter i Klæbu (brev og nett) • Klæbu kommune orienterte på sine nettsider • Formannskapet i Klæbu har avgitt uttalelse • Næringsliv og lag og foreninger ble invitert til verksteder og orienteringsmøter • Åpnet for deltakelse fra Klæbyggen på gjestebud og innbyggerpanel <p>Det er naturlig at denne dialogen videreføres i høringsperioden.</p>
<p>Trondheim seniorråd</p> <p>16/21000-19</p>	<p>Merknadsstiller ber om at det legges inn delmål som vil redusere energibruk og forurensing i forbindelse med byutviklingen og peker bl.a. på utfordringer ang trafikken i østområdene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skovgård/Brundalsområdet - 	<p>Kommunens ambisjoner innenfor klimaområdet er høyt, og disse målsettingene ble vedtatt gjennom kommunedelplan for klima og energi 18.05.17. Et av formålene med å utarbeide en strategi for byutvikling</p>	<p>Momenter merknadsstiller tar opp er i hovedsak svart ut i strategiforslaget.</p> <p>Anmodningen fra merknadsstiller om mål for hver bydel knyttet til</p>

	<p>planarbeid her må sikres miljøpakkemidler</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. at utbyggingsområdet på øvre Rotvoll som er innesperret av tre hovedveier må omdisponeres til offentlig formål (eks svømmehall/ishall, hall for lagidrett) 3. at areal for samfunnshus og sykehjem i østområdene fortsatt ikke er løst 4. at behov for parkering i tilknytning til skole, idrettsanlegg, sykehjem og samfunnshus kan dekkes gjennom skissert parkeringskjeller <p>Merknadstiller ber videre om at det legges inn mål om at hver bydel / område skal være aldersvennlig. Kommunen har mål om å være en aldersvennlig by - dette bør derfor gjenspeiles i planer og strategier. I dette ligger bl.a gode kollektive transportmuligheter med enkel på- og avstigning, billettkjøp. Funksjoner som f.eks. lege, butikk og sosiale møteplasser bør være der folk bor, sammen med bydelskafe, bibliotek og lignende.</p>	<p>er å bidra til å redusere både energibruk og forurensning i forbindelse med byutviklingen - slik sett er målene merknadsstiller tar opp allerede hensyntatt.</p> <p>Til 1: Et knutepunkt for metrobuss ved Skovgård/Brundalsområdet er høyt prioritert i forbindelse med metrobussplanleggingen. Løsninger for annen trafikk ved knutepunktet er imidlertid enda ikke avklart, men det pågår arbeid knyttet til dette.</p> <p>Til 2: Omdisponering av arealformål skjer ikke gjennom arbeidet med en byutviklingsstrategi, men gjennom kommuneplanens arealdel. I "plan for areal til offentlige tjenester" vedtatt av bystyret i 2017 er arealbehovet til offentlig formål vurdert - også for østområdene. Bystyrets vedtak legges til grunn for rådmannens videre arbeid med å sikre tilstrekkelig areal til offentlige tjenester.</p> <p>Til 3: Samme som pkt. 2</p> <p>Til 4: Byutviklingsstrategien drøfter ikke parkeringsløsninger knyttet til enkeltanlegg, men vil drøfte hvordan</p>	<p>aldersvennlighet ble fulgt opp som spørsmål i gjestebudene. Her ble det blant annet stilt spørsmål om <i>hva det betyr at byutviklingen skal være menneskevennlig, inkluderende og aldersvennlig, og hvordan bør byen utvikles dersom den skal bli dette?</i> Av 8 gjestebud valgte alle 8 å svare på dette spørsmålet. Gjestebudene er oppsummert i eget vedlegg.</p> <p>Formannskapet ble orientert om svarene fra innbyggerpanel og gjestebud 07.08.18 i sak 172/18.</p> <p>Forslag til byutviklingsstrategi er utformet med tanke på at byen skal utvikles i en enda mer inkluderende retning ved at arbeidet med mobilitet styrkes. Særlig gjelder dette i sentrum, lokale sentrum og ved holdeplassene langs sentrale kollektivårer.</p> <p>Forslag til byutviklingsstrategi inneholder forslag til prinsipper som skal legges til grunn ved utforming av nye bestemmelser til kommuneplanens arealdel når det gjelder parkering. Prinsippene er beskrevet i strategidokumentets kap</p>
--	--	---	---

		<p>parkering bør løses i byen rent prinsipielt for å kunne bidra til nullvekstmålet (målet om å redusere kjørte personbilkilometer).</p> <p>Merknadsstiller tar opp at det må legges inn mål om at byen skal være aldersvennlig. Kommuneplanens samfunnsdel, som ble vedtatt i 2010, har mål om at byen skal være inkluderende og mangfoldig. Begrepet inkludering gjelder alle aldersgrupper, etnisitet og funksjonsnivå, og rådmannen legger derfor til grunn at dette er målsettinger som skal etterstrebes i alt planarbeid kommunen har ansvar for - også i arbeidet med byutviklingsstrategien.</p> <p><u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til etterretning.</p>	3.3.4 Parkering.
<p>Bane NOR 16/21000-20</p>	<p>Merknadsstiller minner om miljømålene i de statlige planretningslinjene for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og anmoder kommunen til å prioritere utbygging rundt kollektivknutepunkt.</p> <p>Videre orienteres det om at oppstart av</p>	<p>Kommunen har gjennom ulike planvedtak, herunder kommuneplanens arealdel, mål om utbygging og høyere arealutnyttelse rundt kollektivknutepunktene. Pr i dag pågår det arbeid i / ved flere av knutepunktene (eksempel Trondheim S og</p>	<p>Gjennom byvekstavtalen som ble signert av kommunen i mai 2019 har kommunen forpliktet seg til å utvikle knutepunkt og lokale sentrum. Det forutsettes at staten signere avtalen før sommeren 2019. Forslag til byutviklingsstrategi inneholder alternativer til prioriterte</p>

	<p>nytt logistikk-knutepunkt i Trondheim kommer i slutten av planperioden i NTP 2018-2029, og at Bane NOR enda ikke har frigitt jernbanetrase fram til krysset Maskinistgata/Strandveien/Reina.</p>	<p>Strindheim/Leangen). Videre har bystyret prioritert planarbeid i Heimdal, Ranheim og Tiller - som alle er viktige kollektivknutepunkt.</p> <p>For kommunen er det en utfordring at staten ikke avklarer sin arealbruk i rundt framtidig godsterminal på Torgård og i knutepunktene Ranheim og Heimdal, dette gjelder også traseene fram til krysset Maskinistgata/Strandveien/Reina og gjennom Heggstadmoen. Staten legger med dette beslag på viktige byomformingsarealer som kunne bidratt til fortgang i transformering og fortetting i sentrale byområder.</p> <p>Rådmannen registrerer at oppstart av logistikk-knutepunkt først kommer i slutten av NTP-perioden. Gjennom kommunens arbeid med Nyhavna og Brattøra har kommunen lagt tilrette for et storstilt transformasjonsarbeid. Så lenge bedrifter og godsterminar ikke har steder å flytte forsinker dette framdriften. Dette er uheldig både med tanke på videre byutvikling og målet om null vekst i personbiltransporten.</p>	<p>utviklingsområder som konkretiserer hvilke områder dette kan gjelde. Alternativene har ulik styrke når det gjelder effekt på nullvekstmålet.</p>
--	---	--	---

		<u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til etterretning.	
Fortidsminnefor eningen - Trondheim lokallag 16/21000-21	Merknadsstiller ønsker å delta i arbeidet med å utvikle en byutviklingsstrategi. I prosessplanen er bygnings- og kulturmiljøvernet ikke omtalt, og det mangler pr. i dag en strategisk holdning til bygnings- og kulturmiljøvernet i de deler av byen hvor målkonfliktene er store, og verneverdiene under konstant press. Merknadsstiller håper at byen kommer videre med denne sentrale utfordringen. Det er behov for utfyllende registreringer.	Flere områder i Trondheim har fått beskyttelse gjennom hensynssoner i arealdelen, og ved regulering som verneområder med hjemmel i plan- og bygningsloven. Rådmannen mener imidlertid det er behov for å supplere både kunnskapsgrunnlag og å videreutvikle strategier for hvor og i hvilke situasjoner vernehensyn kan og bør vektlegges. Dette er spesielt viktig for å kunne ivareta kvalitet i pågående transformasjon- og fortettingsarbeid. Kulturvern og kulturmiljø er imidlertid ikke omtalt i høringsutkastet til prosessplanen. <u>Konklusjon/anbefaling</u> Kulturvern og -miljø innarbeides i prosessplanen som et tema hvor kunnskapsgrunnlaget skal videreutvikles. Nye hensynssoner utredes. Tydeligere bestemmelser for hensynssoner foreslås.	I regi av byantikvaren pågår det nå et arbeid med supplerende kartlegging av kulturmiljøer. Formålet er å bedre kunnskapsgrunnlaget som grunnlag for nye hensynssoner i kommuneplanens arealdel som oppfølging av byutviklingsstrategien. I tillegg er det gjennomført et verksted med ulike interesseorganisasjoner i sentrumsområdene. Verkstedets formål var å kartlegge ulike type verdier. Resultatet fra verkstedet er tilgjengelig på framtidstrondheim.no, og er et viktig kunnskapsgrunnlag i diskusjoner rundt videre byutvikling i årene framover. Strategidokumentet beskriver en rekke kvaliteter som må hensynstas dersom en attraktiv og klimavennlig byutvikling er målet. Kulturmiljøer er en slik kvalitet. Det er utarbeidet et kartverktøy som gjør det enkelt å legge inn forslag på

			hvilke kulturmiljøer som bør ivaretas for framtiden - dette utover de som allerede er vernet eller inngår i en hensynssone i kommuneplanen arealdel. Kartverktøyet er tilgjengelig på framtidstrondheim.no
Kystverket Midtnorge 16/21000-22	<p>Merknadstiller mener prosessplanen gir struktur til det kommende arbeidet, og man får en rimelig god innsikt i hva som skjer og når, hvem som gjør hva og hensikten med det man gjør.</p> <p>Nasjonale og regionale føringer for transportsektoren vil være avgjørende kriterier for etablering av en strategi for god byutvikling av Trondheim. De overordnede resultatmålene om at transportsystemet skal være prinsippavklart og at trender på bolig-, transport- og næringsområdene skal være belyst, er vesentlige og merknadstiller anser det som nødvendig at disse målformuleringene har inkludert sjøtransport og havnerelasjoner i planutviklingsarbeidet.</p>	<p>Det interkommunale selskapet Trondheim Havn IKS sin rolle er å arbeide for en effektiv havnevirkomhet, blant annet ved å skape forutsetninger for en effektiv og konkurransedyktig sjørtransport i Midt-Norge. Trondheim kommune en er av de elleve kommunene i selskapet.</p> <p>Trondheim Havn har utarbeidet en Strategiplan 2014-2017, og rådmannen mener denne gir et godt utgangspunkt for kommunens eget strategiarbeid. Det vises for øvrig til Trondheim Havn sin egen høringsmerknad under.</p> <p><u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til etterretning.</p>	<p>Spørsmål rundt bylogistikk og behov for en egen plan for bylogistikk er reist av flere aktører. Det er behov for et enda bedre kunnskapsgrunnlag på tema, og rådmannen vil vurdere behovet for en egen bylogistikkplan i forbindelse med Kommunal planstrategi som skal behandles av bystyret i 2020. Sjøtransport og havnerelasjoner er naturlige tema i en slik plan, og en plan vil kunne bidra til økt kunnskap.</p>
Idrettsrådet i Trondheim 16/21000-23	<p>Merknadstiller minner om at 25 % av all vegtrafikk etter kl 16.00 er knyttet til utøvelse av idrettsaktivitet, og at det derfor</p>	<p>På grunn av at det er sammenheng mellom tematisk kommunedelplan for lokalsentra og knutepunkt og</p>	<p>I arbeidet med kommunedelplan for lokale sentrum er det under utarbeidelse stedsanalyser for alle</p>

	<p>er naturlig at idretten sin rolle i samfunnslivet blir et utredningstema.</p> <p>13 sentrumsområder og seks knutepunkt er definert i plandokumentet. Av knutepunktene er det særlig Strindheim/Leangen, Tiller og Lerkendal av interesse for idretten pga. av transformering/utbygging i området. Transformering av areal med utbygging av nye funksjoner i disse områdene må inneholde idretter som har byovergripende formål, dvs. anlegg som vi trenger i hver enkelt bydel, men hvor det må legges til rette for at barn og unge kan komme seg til anlegget på egenhånd med bruk av kollektive transportmidler. Lokale sentra må utvikles slik at de ivaretar behov for funksjoner som ligger mellom byovergripende behov og skolekretsbehov.</p>	<p>byutviklingsstrategien er disse to planarbeidene koordinert når det gjelder kunnskapsinnhenting og framdrift.</p> <p>Rådmannen deler merknadsstiller syn når det gjelder å viktigheten av å sikre areal til idretter i og ved knutepunkt og bydeler. Gjennom <i>“Plan for areal til offentlig tjenesteyting”</i> er arealbehovet til blant annet idrettsformål nærmere vurdert. Planen er/vil være et kunnskapsgrunnlag både ved rullering av kommuneplanens arealdel, men også ved mer detaljert planlegging i de ulike bydelene. Planen er tilgjengelig på kommunens nettsider.</p> <p>Rådmannen gjør forøvrig oppmerksom på at det hverken i tematisk kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt, eller i byutviklingsstrategien settes av arealer til bestemte formål.</p> <p>Når det gjelder transportarbeid i tilknytning til fritidsaktiviteter er dette en utfordring rådmannen også ser. Det er ulike virkemidler og tiltak som her kan bidra positivt, og arbeidet</p>	<p>lokale sentrum. Formålet er å bidra med kunnskap for å sikre en god utvikling av disse stedene i årene framover.</p> <p>Byutviklingsstrategien inneholder fem delstrategier, hvor den ene omhandler sentrum og lokale sentrum. Delstrategien sier noe om hvordan det er ønskelig at disse stedene skal utvikles videre. Delstrategien er utformet med tanke på at det i større grad skal legges til rette for økt andel av miljøvennlige transportformer også i lokale sentrum. Over tid vil dette bidra til større trafiksikkerhet og kortere avstander til idrett- og fritidsaktiviteter i lokalmiljøene.</p> <p>Delstrategien vil bli nærmere konkretisert gjennom Plan for sentrumsutvikling og kommunedelplan for lokale sentrum og knutepunkt.</p>
--	--	---	---

		<p>med de strategiske planene vil bidra til å belyse disse nærmere.</p> <p><u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til etterretning, og vil drøfte momentene som her tas opp i det strategiske planarbeidene - særlig i forbindelse med tematisk kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt.</p>	
<p>Leverandørenes utviklings- og kompetansesent er (LUKS)</p> <p>16/21000-24</p>	<p>Merknadsstiller påpeker at hensynet til gods- og varetransport må ivaretas i arbeidet og at det må utarbeides en egen bylogistikkplan. Et grunnlag for en slik bylogistikkplan er kartlegging / kunnskap rundt en rekke forhold omtalt i merknaden.</p>	<p>Kommunal planstrategi har, for innværende bystyreperiode, ikke prioritert arbeidet med en egen plan for bylogistikk. Bylogistikk og vareleveranse vil imidlertid være tema i arbeidet med kommunens tre strategiske planer. Et ledd i det strategiske planarbeidet vil være å framskaffe kunnskap og etablere en felles problemforståelse, i samarbeid med aktørene. Dette vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for en evt. bylogistikkplan på et senere tidspunkt.</p> <p><u>Konklusjon</u> Tema inntas i prosessplanen som eget tema.</p>	<p>Det er gjennomført et eget verksted rettet mot vareleverandørene. Formålet med verkstedet var å få bedre kunnskap om situasjonen for varelevering i Trondheim. For å bidra til å forbedre situasjonen for vareleveringen ble det her foreslått flere tiltak. Forslag til tiltak var HUB på Tinghusplassen og Brattøra, utforming av en egen logistikkplan, utforming av en veileder for varelevering til bruk for å sikre bedre arealplaner - og innføring av intensivordninger for fellesdistribusjon, miljøvennlige kjøretøy og felles varemottak. For mer informasjon om hva som kom frem på verkstedet henvises det til framtidstrondheim.no. Også prosjektet NORSULP har bidratt</p>

			<p>med nyttig kunnskap om situasjonen rundt varetransport i by. Rådmannen mener likevel det kan være behov for ytterligere forbedre kunnskapsgrunnlaget når det gjelder Trondheim. En plan for bylogistikk kan være verktøyet som kan bidra til nettopp dette. Behovet for en slik plan for Trondheim vil bli drøftet i forbindelse med Kommunal planstrategi som legges fram i 2020.</p>
<p>Trøndelag brann og redningstjeneste IKS</p> <p>16/21000-25</p>	<p>Merknadsstiller minner om at brann - og redningstjenesten til enhver tid skal kunne utføre effektiv rednings - og slukkeinnsats. Det vises til aktuelt lovverk som skal legges til grunn ved plan- og byggesaker og flere punkt tas opp i merknadsbrevet. Merknadsstiller ønsker videre å involveres i framtidige aktuelle saker.</p>	<p>Forhold som merknadsstiller tar opp ivaretas i kommunens plan- og byggesaksbehandling - både når det gjelder tilgjengelighet for tjenesten og involvering i planarbeid. Kommunedelplan for lokale sentra vil imidlertid ha dette som et tema.</p> <p><u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til orientering. Prosessplanen for arbeidet med byutviklingsstrategien endres ikke som følge av merknaden.</p>	<p>Ved utforming av strategier og prinsipp for byutvikling, og da særlig når det gjelder transport og mobilitet er det anbefalt at nødvendig transport prioriteres i den videre byutviklingen. Brann- og redningstjenesten inngår her. Det er anbefalt at det defineres områder i byen hvor det skal utvikles mer finmasket nett for gående, syklende og nødvendig trafikk.</p>
<p>Trondheim havn IKS</p> <p>16/21000-27</p>	<p>Merknadsstiller ser positivt på målene i prosessplanen, og mener det er viktig å legge til rette for gode prosesser for å finne areal- og transportløsninger som ivaretar samfunnsinteressene.</p>	<p>Merknadsstiller tar opp tema som transformasjon, næringstransport og parkering. Rådmannen vurderer dette til å være svært relevante tema i forbindelse med arbeidet med</p>	<p>Forslag til byutviklingsstrategi inviterer til i større grad prioritere mellom områder i byen for utvikling. Rådmannen har utarbeidet flere skisser til hvilke områder dette kan</p>

	<p>Merknadsstiller har interesser både når det gjelder transformasjon av eiendommer og gjennom sentrumsnær havnedrift. Det er viktig at transportnettet i Trondheim gir kollektivløsninger og infrastruktur som støtter opp under transformasjonspotensialet på Nyhavna. Videre ønsker merknadsstiller å bidra i arbeidet for reduksjon av klimautslipp gjennom økt transport av gods på kjøll. Dette medfører transport av tyngre kjøretøy fra havneområdene til anleggsområder, godsterminaler eller øvrig næringsliv i byen. Det er positivt at næringstransport inngår som utredningstema. Merknadsstiller er også en aktør når det gjelder utleie av parkering. Det forventes at mindre av arealene blir tilgjengelig til dette formålet framover.</p>	<p>byutviklingsstrategien.</p> <p><u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til etterretning. Merknaden medfører ingen endring av prosessplanen da tema som tas opp er ivaretatt.</p>	<p>gjelde. Nyhavna inngår i skissene, og skissene høres sammen med strategidokumentet. I disse områdene vil transformasjon og fortetting være sentrale virkemidler for å skape gode bykvaliteter for innbyggere og næringsliv. Mobiliteten skal forbedres, og det skal være enkelt for alle å ta seg rundt med miljøvennlige transportmidler. Nødvendig transport, som varelevering og annen næringstransport, skal ha god prioritet.</p> <p>Rådmannen viser til Kommunedelplan for Nyhavna og arbeidet som pågår med oppfølging av denne planen.</p>
<p>OBOS Nye Hjem og Koteng Eiendom AS</p> <p>16/21000-28</p>	<p>De to merknadsstillerne samarbeider om boligutvikling i Haakon VII sgt.14, og har merknader knyttet til langsiktig byutviklingsstrategi, tematisk kommunedelplan for lokalsenter og knutepunkt, virkemidler for å få gjennomført fortetningspolitikken, og ressursbruk og prioritering.</p> <p>Merknadsstiller mener den overordnede byutviklingsstrategien om fortetting og</p>	<p>Et viktig formål med strategiarbeidet er å bidra til en tydeligere prioritering av utbyggingsområder og av hensyn som skal ivaretas i de ulike utbyggings situasjonene. I dette ligger vurdering av krav til tetthet, støy, gangavstand og tilgjengelighet til ulike funksjoner.</p> <p>Gjennom Kommunal planstrategi 2016-2019 vurderer bystyret</p>	<p>Forslag til byutviklingsstrategi inviterer til en prioritering av et utvalg områder for byutvikling, gjennom såkalte "prioriterte utviklingsområder". I delstrategi om boligutvikling presenteres alternativer til en slik prioritering mellom områder.</p> <p>Rådmannen håper en slik prioritering kan bidra til å styrke</p>

	<p>reduert transport har ligget fast i lang tid, men at det er utfordringer når det gjelder prioriteringer for å gjennomføre byutviklingen i tråd med målene i kommuneplanens arealdel og bymiljøavtalen. Det mangler en tydelig prioritering mellom områder og bydeler, og det bør i større grad prioriteres mellom ulike hensyn.</p> <p>Merknadsstiller stiller spørsmål om det er behov for en tematisk kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt. For å få til fortettingspolitikken må man holde fast på overordnet politikk og heller prioritere konkret planarbeid i utbyggingsområdene.</p> <p>Når det gjelder virkemidler mener merknadsstiller at hovedfokus bør rettes mot CO2-utslipp, og mener at virkemidler innenfor følgende tema er nødvendig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • støy og luftkvalitet: avvikssoner bør defineres, jfr. Oslo • øke krav til tetthet i senterområder og hvor det er god kollektivdekning • uterom: krav må nyanseres og tilpasses krav til høy tetthet, eks redusert uterom til bolig må kompenseres med kvalitet i offentlige rom • krav om at ensidige boliger mot nord og øst må fjernes - bokvalitet 	<p>planbehovet for bystyreperioden. En av planene som ble prioritert er tematisk kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt. Rådmannen legger bystyrets vedtak til grunn.</p> <p>I arbeidet med byutviklingsstrategien er det, i samarbeid med kommunedelplan for lokale sentra, lagt opp til flere medvirkningsarenaer. Det vil bli arrangert verksted i samarbeid med næringsforeningen og temaet er aktuelt på storbrukermøtene. I høringsfasen vil det dessuten bli høringsseminar og muligheter til å komme med synspunkt på forslag til både byutviklingsstrategi og kommunedelplan for lokale sentra.</p> <p>Tema knyttet til ressursbruk og prioritering ivaretas av rådmannen.</p> <p><u>Konklusjon</u> Merknaden medfører ikke endring av prosessplanen da momentene som tas opp allerede er ivaretatt. Rådmannen vurderer merknaden til å være innspill til tema som byutviklingsstrategi og kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt skal belyse, og tema</p>	<p>gjennomføring og utvikling av disse områdene.</p> <p>Gjennom arbeidet med kommunedelplan for lokale sentrum utarbeides det stedsanalyser. Stedsanalysene gir nyttig kunnskap om lokale sentrum, slik at byomforming på disse stedene i større grad kan skje med høy kvalitet og med økt krav til tetthet og bidra til utvikling av levende, attraktive og klimavennlige lokale sentrum.</p> <p>Spørsmål om uterom, avvikssoner for støy og krav til ensidige boliger må vurderes i arbeidet med å rullere kommuneplanens arealdel. Forslag til byutviklingsstrategi skal blant annet resultere i at det pekes ut "prioriterte utviklingsområder" Det er fornuftig at krav til uterom, parkering støy etc tilpasses dette og den utviklingen som ønskes.</p> <p>Hvordan ulike funksjoner lokaliseres i forhold til hverandre og med hvilken avstand avgjør hvor mye transport som skapes. Et mål når det gjelder lokalisering av lokal service er at dette må være</p>
--	---	---	--

	<p>må vurderes konkret i reguleringsplaner</p> <ul style="list-style-type: none"> • servicefunksjoner lokaliseres i gangavstand til boliger -det må ikke etableres begrensninger på lokal service utenfor sentrum og lokale sentra • manglende skolekapasitet må ikke bli styrende for byutviklingen • gangavstand til daglige servicetilbud er viktig for å nå nullvekstmålet, fortetting medfører urbanisering og at antallet lokale sentra bør økes, særlig øst i byen <p>Når det gjelder ressursbruk og prioritering opplever merknadsstiller at kommunen mangler kapasitet til å håndtere pågående reguleringsplaner på en effektiv måte, og at overordnet planarbeid ikke sluttføres (eks Tempe/Sluppen og Lade/Leangen). Dette er områder som bør prioriteres. Merknadsstiller er opptatt av at arbeidet med de strategiske planene ikke må forsinke saksbehandling og allerede pågående arbeid.</p> <p>Merknadsstiller ønsker å bli involvert i det strategiske planarbeidet og tatt med på råd.</p>	<p>som tas opp vil derfor bli vurdert i planprosessene.</p>	<p>lokalisert der folk bor.</p> <p>Gjennom forslag til byutviklingsstrategi legges det opp til at det skal være andre kriterier enn skolekapasitet som skal styre byutviklingen. Skolekapasitet kan likevel være et virkemiddel til bruk i denne styringen dersom det bidrar inn mot mål som for eksempel null vekst i personbiltransporten. Forslag til byutviklingsstrategi omhandler dette.</p> <p>Hvordan eksisterende lokale sentrum utvikles framover har stor innvirkning på målet om klimavennlig og attraktiv byutvikling. Antallet har også innvirkning på dette målet. Dette er tema som er berørt i strategiforslaget og i vedlegg til strategiforslaget.</p> <p>Byutviklingsstrategi har vært tema på storbrukermøter, det er invitert til verksteder og orienteringsmøter. I høringsfasen vil det bli lagt opp til lignende møter. Nettsiden www.framtidstrondheim.no er videre en viktig kilde til informasjon.</p>
--	---	---	--

<p>Næringsforening en i Trondheimsregio nen</p> <p>16/21000-34</p>	<p>Merknadsstiller vurderer prosessplanen som dekkende, og mener arbeidet må henge sammen med byutredningen, plan for sentrumsutvikling og tematisk kommunedelplan for lokale sentra og knutepunkt.</p> <p>Når det gjelder fortettingspotensialet bør dette vurderes med mer realisme i sentrumsområder, lokale sentrum, knutepunkt og kollektivakser. Det bør videre vurderes hvordan man kan legge til rette for gangavstand mellom bolig og servicefunksjoner.</p> <p>Kommunale planer vil måtte tilpasses nullvekstmålet og derfor bør KPA revideres. Videre må kommunen sikre nok areal til offentlige tjenester, slik at dette ikke forsinket boligbyggingen.</p> <p>Merknadsstiller er urolig for at mengden planarbeid medfører at igangsatte planarbeid ikke ferdigstilles.</p> <p>Det bes om at bylogistikk for varer og tjenester innlemmes i prosessplanen. Videre oppfordres det til dialog med involverte aktører gjennom planprosessen</p>	<p>Arbeidet med de ulike strategiske planene skal koordineres når det gjelder kunnskapsgrunnlag og medvirkning. Planarbeidet skal bidra til å løse ulike problemstillinger i byutviklingen på ulikt nivå. Byutredningen er et viktig kunnskapsgrunnlag i disse arbeidene.</p> <p>Rådmannen vil vurdere fortettingspotensiale i flere av områdene nærmere. Dette betyr at det både vil utarbeides en kvantitativ og mer kvalitativ kunnskap om fortettingspotensialet.</p> <p>Rådmannen deler merknadsstillers syn om at kommunale planer bør tilpasses nullvekstmålet. Før en rullering av KPA kan gjennomføres må kommunen drøfte hvordan nullvekstmålet best kan ivaretas gjennom planverket. Denne drøftingen vil blant annet skje gjennom de strategiske planene som nå er under utarbeidelse.</p> <p>Merknadsstiller mener at bylogistikk/varetransport bør være et tema i arbeidet. Rådmannen deler dette synet, og anbefaler å</p>	<p>Forslag til byutviklingsstrategi bygger på prinsippet om å forsterke eksisterende bystrukturer som lokale sentrum, Midtbyen og de ulike forbindelsene mellom disse stedene både for næringstransport og innbyggere.</p> <p>Hva som er et reelt fortettingspotensiale kan alltid diskuteres. Det er utarbeidet et eget notat som ser nærmere på fortetting i Trondheim, hvor tett det er bygd og boligpotensiale. I stor grad handler det om hvordan vi vil utvikle byen videre, hvilke virkemidler man ønsker å ta i bruk og hvilket tidsperspektiv man ønsker å legge til grunn i vurdering av realisme. Når det gjelder Midtbyen og sentrum forøvrig vil spørsmål rundt fortetting og transformasjon også bli belyst der.</p> <p>Vedtatt byutviklingsstrategi vil gi premisser for rullering av KPA, og med forslaget mener rådmannen å ha lagt et godt grunnlag for rulleringsarbeidet som vil starte etter kommunesammenlåingen med Klæbu.</p>
---	---	---	---

		<p>innarbeide temaet i prosessplanen som et tema det er nødvendig å framskaffe mer kunnskap om i planprosessen</p> <p>Videre opplyses det om at det vil bli mulighet for dialog underveis i prosessen, dette gjelder både i innspill- og høringsfasen.</p> <p><u>Konklusjon</u> Rådmannen tar merknaden til etterretning. Tema bylogistikk innarbeides i prosessplanen.</p>	<p>Når det gjelder bylogistikk og levering av varer og tjenester er det gjennomført et verksted hvor vareleveranse var tema. Verkstedet ga nyttig kunnskap om situasjonen for næringstransporten, men det er behov for ytterligere arbeid på tema bylogistikk. Gjennom I prosjektet NORSULP er kunnskapsgrunnlag sammenstilt og i 2019 ble rapporten "Hva trenger norske byer for å starte planlegging for bylogistikk?" ferdig. En veileder for bylogistikkplaner er under utarbeidelse i forbindelse med NORSULP-prosjektet. Rådmannen vil drøfte behovet for en bylogistikkplan for Trondheim i forbindelse med Kommunal Planstrategi som legges fram i 2020.</p>
<p>Fylkesmannen i Trøndelag</p> <p>17/32805-24</p>	<p><u>Overordnede aspekt:</u> Merknadsstiller sin uttalelse gjelder både arbeidet med en byutviklingsstrategi og arbeidet med en plan for lokale sentra og knutepunkt. Forhold i merknaden knyttet til lokale sentra og knutepunkt svares ut der, mens forhold knyttet til byutviklingsstrategien svares ut her i dette dokumentet.</p> <p>Merknadsstiller betrakter byutviklingsstrategien som en sentral sektorovergripende bindeledd mellom</p>	<p>Rådmannen tar merknaden til etterretning, og bemerker kort følgende:</p> <p>Ang. byutviklingsstrategiens rolle i kommunens plansystem: I 2019/20 vil den nye Trondheim kommune starte arbeidet med en ny kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Det er naturlig at byutviklingsstrategien, som skal ferdigstilles i løpet av 2019, danner</p>	<p><u>Virkemidler for styring av arealbruken</u></p> <p>Forslag til byutviklingsstrategi åpner for i større grad å kunne styre byutviklingen til prioriterte utviklingsområder gjennom bruk av plan- og bygningsloven, aktiv bruk av økonomi- og handlingsplanen og ved at kommunen styrker sin pådriverrolle. Byutviklingsstrategien vil bli lagt til grunn ved rullering av arealdelen, og arealdelen vil</p>

	<p>regionale planer/IKAP og kommuneplanen/lokale planer, og ber kommunen drøfte om strategidokumentet bør løftes inn som eget tema i kommuneplanens samfunnsdel, slik den er i Oslo.</p> <p><u>Virkemidler for styring av arealbruken:</u> Merknadsstiller er positiv til at kommunen nå setter i gang et slikt arbeid og ønsker å bli involvert i prosessen. Slik merknadsstiller vurderer det vil en byutviklingsstrategi som avklarer prinsipper for utvikling og en mer konkret kommunedelplan for lokale senter og knutepunkt være sentralt for i større grad å styre utbyggingen slik at vi får den byen vi ønsker oss.</p> <p>Merknadsstiller har klare forventninger om at prinsipper og føringer fra byutviklingsstrategien innarbeides ved rullering av kommuneplanens arealdel. Dette gjelder særlig rekkefølge for utbygging og bestemmelser for arealutnyttelse, tetthet og parkeringsdekning.</p> <p><u>Om arealbehov:</u> Merknadsstiller mener det er viktig at potensialet for utbygging, fortetting og transformasjon innenfor eksisterende byggesone tas i bruk før man</p>	<p>et grunnlag for kommuneplanen på tema byutvikling. Dette avklares nærmere når det nye bystyret behandler Kommunal planstrategi 2020-2023, og arbeidet med ny kommuneplan er under oppstart.</p> <p>Som ledd i arbeidet med byutviklingsstrategien vil rådmannen drøfte sentrale spørsmål knyttet til byutvikling. Dette vil blant annet være rekkefølge på utbyggingen, arealutnyttelse, støy, bylogistikk og parkering. Avklaringene som etableres vil danne føringer for krav og bestemmelser til kommuneplanens arealdel når den rulleres.</p> <p><u>Konklusjon</u> Merknaden medfører ingen endring av prosessplanen, men gir viktige innspill til innhold og tydeliggjør merknadsstillers forventninger til en byutviklingsstrategi.</p>	<p>operasjonalisere virkemiddelbruken med tanke på gjennomføring og utvikling av prioriterte utviklingsområder.</p> <p><u>Om arealbehov</u> Forslag til byutviklingsstrategi har fokus på fortetting og byomforming i allerede bygd by. Dette fordi det er et stort utbyggingspotensiale her og fordi fortetting, ved god planlegging, har flere positive sider - økt attraktivitet, bedre mobilitet for næringstransport og innbyggere og redusert tap av verdifull matjord. Forslaget beskriver en mulig struktur på fortettingen.</p> <p>Kommuneplanmelding om grønn strek som ble lagt fram for politisk behandling i 2015, legges fram for ny høring samtidig med byutviklingsstrategien. Rådmannen opprettholder sin anbefaling fra 2015.</p> <p><u>Om transformasjonsområder</u> Forslag til byutviklingsstrategi innebærer utvikling av flere steder i Trondheim utvikles til mer bymessige områder. Dette skal primært skje i lokale sentrum, ved</p>
--	--	--	--

	<p>bygger ut de nye boligområdene i kommuneplanen. Trondheim er den kommunen i landet som har omdisponert mest dyrka jord i perioden 2007-2016. I tillegg er det avsatt store jordbruksområder til utbyggingsformål i KPA - denne omdisponeringen blir først rapportert og del av statistikken når de respektive reguleringsplanene vedtas. Med bakgrunn i dette ber merknadsstiller kommunen vektlegge jordvernet.</p> <p>Merknadsstiller påpeker at det er et stort sprik mellom høringsforslaget av grønn strek og endelig vedtak. Sluttvedtaket innebærer at alt jordbruksareal som er utsatt for størst press omkring byen er lagt innenfor grønn strek, og at kommuneplanmeldingen ikke har noen reell verdi som styringsdokument for å ivareta jordressursene. Både en sammenhengende boligkorridor mot Malvik og næringsareal sør for byen vil utfordre jordvernet i stor grad.</p> <p><u>Om transformasjonsområder:</u> Merknadsstiller vurderer det som positivt at det skal gjøres en analyse av transformasjon- og fortettingspotensialet. Her bør økt krav til arealutnyttelsen legges til grunn. Flere utbyggingsprosjekt legger opp til høyere arealutnyttelse enn det det er åpnet for i arealdelen. For å redusere</p>		<p>knutepunkt og langs viktige kollektivåre (jernbane og metrubusslinje). Når det gjelder grønn strek, vil denne bli lagt ut på ny høring parallellt med byutviklingsstrategien.</p> <p><u>Om parkering</u> I tilknytning til arbeidet med strategien er nåværende parkeringsbestemmelser i kommuneplanens arealdel evaluert. På bakgrunn av dette er det foreslått nye prinsipper som bør legges til grunn ved utforming av nye bestemmelser ved rullering av kommuneplanens arealdel. Prinsippene framgår av strategidokumentets kap 3.3.4. Det vil bli arbeidet videre med parkering gjennom oppfølging av byvekstavtalen.</p> <p><u>Om fortetting med kvalitet</u> Forslag til byutviklingsstrategi har lagt til grunn at arealutnyttelsen rundt knutepunkt, lokale sentrum og viktige kollektivåre (metrobusslinje og jernbane) skal økes. Dette gir samtidig muligheter for å utvikle nye og økte kvaliteter i disse stedene. Strategien beskriver hva som bør</p>
--	---	--	--

	<p>arealforbruket bør kravene knyttet til bakkeparkering skjerpes.</p> <p><u>Om parkering:</u> Det er behov for å skjerpe inn parkeringspolitikken.</p> <p><u>Om fortetting med kvalitet:</u> Merknadsstiller mener det kan være fornuftig å øke fortetningsgraden i og rundt knutepunktene, men samtidig er det viktig at fortettingen ikke går på bekostning av kvalitet og helse.</p> <p><u>Om gang- og sykkelveger:</u> Merknadsstiller det er gjort mange både viktige og gode grep i Trondheim når det gjelder økt bruk av kollektiv, gange og sykkel. Dette arbeidet bør videreføres.</p> <p><u>Om støy og luftkvalitet:</u> Merknadsstiller støtter behovet for at avvikssoner iht retningslinjer for behandling av støy - det er positivt med en avklaring av hvor disse avviksområdene er.</p>		<p>vektlegges av kvaliteter. Det er utarbeidet to vedlegg som ser nærmere på fortetting og byomforming i Trondheim.</p> <p><u>Om gang- og sykkelveger</u> Arbeidet med å utvikle bedre og flere gang - og sykkelveger er et arbeid som vil pågå i årene framover. Forslag til strategi anbefaler å legge enda større vekt på dette arbeidet. Både gjennom bygging og tilrettelegging, men også gjennom smart lokalisering av boliger og arbeidsplasser for å redusere transportlengdene, og gjennom økt fokus på utforming av de fysiske omgivelsene - for eksempel første- etasjene.</p> <p><u>Om støy og luftkvalitet</u> Stadig flere mennesker utsettes fra støy og støv i Trondheim. Støyutsatte fra veitrafikk har økt fra 74 000 i 2012 til 82 000 i 2017. 70% av økningen er personer som bor i nyoppførte boliger. I 2018 vedtok bystyret en handlingsplan mot støy. Handlingsplanen beskriver flere tiltak for støyreduksjon, og utpeking av stille områder er ett av tiltakene.</p>
--	--	--	--

			<p>50 000 nye innbyggere i 2050 vil bety over 150 000 flere personreiser pr dag. Forslag til strategi inviterer til utvikling av områder i byen som både reduserer reiselengdene, men også legger til rette for at reisene kan skje med mindre støyende transportmidler som gange eller sykkel, og er et viktig tiltak for å bidra til å dempe veksten i støykildene. Ved rullering av arealdelen vil behovet for avvikssoner bli nærmere vurdert. Vedtatt byutviklingsstrategi vil danne grunnlag for å kunne definere slike soner nærmere.</p>
<p>Heimdal Eiendom AS</p> <p>16/21000-36</p>	<p>Med bakgrunn i byutredningen og prosessplan for byutviklingsstrategien ønsker merknadsstiller å fokusere på planfaglige forutsetninger som må følges opp dersom nullvekstmålet skal nås.</p> <p><u>Arealutnyttelsen styrer forbruket av nytt areal</u></p> <p>Merknadsstiller mener at arealforbruket til bolig vil reduseres med 80 daa pr år dersom det bygges 10 boliger pr dekar i stedet for 6 boliger pr. dekar.</p> <p>Merknadsstiller mener derfor det er riktig å bygge ut sentrumsnære områder, lokalsentra og langs framtidige stamruter</p>	<p>Arealutnyttelse vil bli et sentralt tema i strategiarbeidet - herunder hvilke kvaliteter som skal vektlegges i fortettingen. Fram mot 2050 er det ønskelig å videreutvikle byen som en attraktiv, inkluderende og klimavennlig by. Etter rådmannens vurdering vil det framover også være behov for normer og krav som ivaretar ulike kvalitetshensyn.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <p>Merknaden medfører ingen endring av prosessplanen. Merknaden gir innspill til innhold, og hva som bør</p>	<p><u>Om arealutnyttelse</u></p> <p>Forslag til byutviklingsstrategi inneholder anbefalinger knyttet til arealutnyttelse, kvaliteter og tetthet i hele byen, og det åpnes for å kunne vurdere høyere krav knyttet til arealutnyttelse i lokale sentrum og langs kollektivårer. Også i sentrumsområder oppfordres det til bedre og mer effektiv arealutnyttelse. Ytterligere konkretisering av dette skjer ved rullering av kommuneplanens arealdel.</p>

	<p>med høy tetthet. Det oppleves likevel som at det er ønskelig å holde utnyttelsen nærmest mulig minimumskravet.</p> <p><u>Utdaterte normer</u> Merknadsstiller ber om at KPA med tilhørende uteromsnorm revideres snarlig. Dette pga av at kravet om minimum 10 boliger pr dekar har stått fast siden 2004 og at denne bør økes. Dette også fordi det er grunn til å tro bygges med lavere tetthet enn tenkt i 2004. Merknadsstiller mener videre at uteromsnormen fra 2007 setter begrensninger på hvor tett det kan bygges.</p> <p><u>Avveining av sektorkrav og faglige innspill</u> Merknadsstiller påpeker at dersom sentrale byområder skal utnytte sitt fortettingspotensial må det i forbindelse med detaljregulering gjøre avveining av ulike hensyn. Dagens praksis fokuserer på å tilfredsstille alle sektorkrav og planfaglige råd som sendes inn, og resulterer i at arealforbruket blir mye større enn hva som er nødvendig.</p>	<p>drøftes i tilknytning til arbeidet med en byutviklingsstrategi.</p>	<p><u>Om utdaterte normer</u> Forslag til byutviklingsstrategi betyr blant annet at flere steder i Trondheim skal utvikles til mer bymessige områder, og at kvalitet på uterommene må tilpasses dette. Det vil derfor være nødvendig med en gjennomgang av krav til uterom ved rullering av kommuneplanens arealdel. Byutviklingsstrategien gir signaler om hvilke kvaliteter som skal utvikles hvor, og er et grunnlag for denne gjennomgangen.</p> <p><u>Om avveining av sektorkrav og faglige innspill</u> Det er mange hensyn som skal ivaretas ved planlegging og utbygging i tett by. Ved utbygging i er det naturlig å minne på at formålet er å bidra til attraktive og helsemessig gode bomiljø og å utvikle områder som gir noe tilbake til byen. Alle områder mellom hus og bygg er i utgangspunktet fellesskapets oppholdsrom. Forslag til byutviklingsstrategi har lagt stor vekt på at disse rommene skal ha god kvalitet fordi det har stor betydning for hvor attraktivt byliv kan utvikles og for folks valg av transportløsning. Rådmannen</p>
--	--	--	--

			erkjenner at det kan være situasjoner hvor det er krevende å ivareta alle hensyn på en god måte.
Mangfoldsrådet	<p>Merknadsstiller mener nye trossamfunn i Trondheim har utfordringer knyttet til sine samlingspunkt. Det mottas naboklager og det er dårlige sikrede bygninger. Kommunen ivaretar behovet alle tro og livssyn har når det gjelder samlingspunkt og merknadsstiller ber om at det settes av areal til dette.</p>	<p>Rådmannen viser til bystyrets vedtak av <i>“Plan for areal til offentlige tjenester”</i> som ble vedtatt i 2017. Planen angir behov for areal til ulike offentlige tjenester og gir føringer til rullering av kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel er den planen som skal sikre areal til ulike formål i Trondheim. Byutviklingsstrategien avklarer dermed ikke dette.</p> <p><u>Konklusjon</u> Merknaden medfører ikke endringer av prosessplanen</p>	Svart ut ved behandling av prosessplanen.
Trøndelag fylkeskommune	<p>Merknadsstiller er positiv til arbeidet og peker på at man bør se på tvers av kommunegrensene og samordne seg med nabokommunene. Det minnes om at regionale bussruter og jernbanen er viktig aktører for å nå bl.a. nullvekstmålet, og at fylkeskommunen arbeider aktivt for fortetting ved regionale knutepunkter.</p> <p>Merknadsstiller minner om at Trondheim er en by med sterk historisk identitet og forutsetter at byen utvikler seg på en måte</p>	<p>Merknadsstiller peker på viktige tema kommunen i sin planleggingen skal ivareta. Momentene vil bli ivaretatt i prosessen.</p> <p><u>Konklusjon</u> Merknaden medfører ikke endringer av prosessplanen.</p>	<p>Ny byvekstavtale ble signert av kommunen i mars 2019. Avtaleområdet er utvidet med Stjørdal, Malvik og Melhus. Partene har forpliktet seg til å arbeide for null vekst i personbiltransporten gjennom tiltak knyttet til gange, sykkel og kollektiv. Det forventes at staten signerer avtalen før sommeren 2019.</p> <p>I arbeidet med byutviklingsstrategien</p>

	<p>som ivaretar disse kvalitetene. Bynære rekreasjonsområder er viktig. Varetransporten bør ivaretas gjennom tilrettelegging av infrastruktur (veg/traseer, stoppeplasser, godsterminal) og rett plassering av virksomheter.</p> <p>Reisevaneundersøkelse (RVU) viser at Trondheim har utfordring med bilførerreiser med kjørelengde over 20 km. Fritidsreiser er registrert som en viktig grunn til dette og man bør se på mulige tiltak for å redusere omfanget av denne type reiser.</p>		<p>er Interkommunal arealplan (IKAP) lagt til grunn. Forslag til byutviklingsstrategi konkretiserer/operasjonaliserer IKAP for Trondheim kommune når det gjelder mål og strategier innenfor senterstruktur, næring, bolig, samordnet areal- og transportplanlegging og jordvern.</p> <p>Forslag til byutviklingsstrategi anbefaler en rekke grep for videre utvikling av byen Trondheim. Bedre og høyere arealutnyttelse, og i større grad lokalisering av hverdagsfunksjoner i lokale sentrum, knutepunkt og sentrumsområder skal bidra til at avstander mellom målpunktene blir kortere. Sammen med at flere boliger bygges sentralt vil dette være positivt. Enda større oppmerksomhet og prioritering av gåing og sykling skal gjøre det enklere å velge miljøvennlige transportformer, og vil bidra til å ivareta kapasiteten på vegsystemet - noe som også er gunstig med tanke på varetransport. I forbindelse med Kommunal planstrategi vil behovet for en plan for bylogistikk bli drøftet.</p>
--	---	--	--

<p>Strinda landbrukslag 16/21000-39</p>	<p>Merknadsstiller er bekymret over at verdifull matjord til stadig omreguleres til andre formål. Merknadsstiller har utarbeidet et notat som viser hvordan byen kan vokse på østsiden av Trondheim uten at matjord bygges ned. Notatet sier hvor byen skal vokse og gir begrunnelser for dette.</p> <p>Merknadsstiller foreslår at prioritet nummer 1 må være transformasjon i sentrale strøk og fortetting i eksisterende utbyggingsområder. Områder som inngår i prioritet 1 er Sluppen, Tempe, Marienborg, Brattøra, Nyhavna, Lade, Ladalen, Leangen, Tunga, Brøset, Dragvoll.</p> <p>Deretter er prioriteringen at tilsluttende og sammenbindende utbygging vektlegges. Områder som inngår er områder i randsonen til marka som: Vikåsen møter Sæterbakken, Sæterbakken møter Stokkhaugen, Tomset vokser mot Klæbu,</p>	<p>Innspillet er datert 18.03.18 - det vil si det ankom kommunen etter at prosessplan ble lagt fram for fastsetting i april 2018. Innspillet svares derfor ut her. Notatet som følger vedlagt er imidlertid datert mars 2017.</p>	<p>Forslag til byutviklingsstrategi har lagt stor vekt på å “stramme opp” arealutviklingen ytterligere i forhold til i dag. Forslaget sendes nå på høring, og på bakgrunn av bystyrets endelige vedtak vil rådmannen starte arbeidet med å rullere kommuneplanens arealdel og strategien skal legges til grunn for rulleringen.</p> <p>Ang. merknadsstillers prioritet 1: For alle disse områdene pågår det i dag planarbeid med tanke på byomforming. Unntaket er Dragvoll. Det vil imidlertid ta tid før en kan starte bygging i de fleste av disse stedene. Det pågår imidlertid bygging i dag ved Lilleby. I rådmannens forslag til byutviklingsstrategi inngår derfor flere av disse områdene som forslag til prioriterte utviklingsområder.</p> <p>Ad. merknadsstillers prioritet 2: Alle områder er lokalisert i de deler av byen som gjør det vanskelig å velge miljøvennlige transportmidler. Dette, og fordi kommunen har et relativt stort boligpotensiale i vedtatte planer, gjør at rådmannen i byutviklingsstrategien har lagt opp til</p>
--	--	---	--

			<p>å anbefale å ikke omdisponere ytterligere med LNF-formål nå. Boligutvikling er en viktig driver i byutviklingen og boligutvikling på rett sted til rett tid vil bidra til å øke byens attraktivitet.</p>
--	--	--	---